

Eulali Mugerza

*Elgoibar, Gipuzkoa
(1912-2003)*

Aurkibidea

Biografia

Aiastia (San Migel) auzoko
Kaskantazar baserrian jaio zen eta
bertan bizi izan zen ezkondu artean.
Aita elgoibartarra zen, eta ama
Etxebarrikoa. Gazte denbora gehiena
artzain pasatu zuen. 21 urterekin
ezkondu eta Arriaga (San Antolin)
auzoko palazio-etxera joan zen
bizitzera, senarraren familia bertan
bizi zen eta. Grabazioa egin
zitzaionean senarra ere bertan
zegoen eta biek hitz egin zuten.

Zintak

EGB-032

- **Proiektua:** Elgoibarko euskara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lodoso, Ainhoa
- **Data:** 1999-06-07
- **Iraupena:** 75 min
- **Euskarria:** Mini Disc
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Gazte-denbora ardizain eta baserriko lanetan

- **Erref:** EGB-032/002
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:01:20. **Bukatu:** 00:02:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Bizimodu tristea izan duela dio. Umetan, ardizain ibiltzen zen eta eskolarik ez zuen ikasi. 17 urterekin ardiak Elgoibarko plaza zeharkatuz San Roke auzora eramaten zituen. Aitari eta amari ere lagundu behar izaten zien baserriko lanetan.</p>

2. Baserriko bizimodua gogorra

- **Erref:** EGB-032/004
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:04:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Baserriko lanak gogorrak izaten ziren. Lur-sailak ere etxetik urrun zituzten eta idiak hartuta haraino joan behar izaten ziren. Gaur egungo bizimodua guztiz desberdina da, baina hala ere jendea kexatu egiten da. Beraiek jairik ere ez zuten izaten.

3. San Migelgo erromerian ezagutu zuen senarra

- **Erref:** EGB-032/005
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:04:20. **Bukatu:** 00:05:37
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>Domeketan bezperetara joaten ziren kalera eta gero San Migelerera erromeriara. Kamiñerokora ezin izaten ziren joan erromeriara Hijas de María kongregaziokoek debekatuta zutelako han dantza egitea. San Migelgo erromeriatik etxerakoan ezagutu zuen bere senarra izango zena. Urkaregitik hurbil zegoen Etxebarri parteko Unamunzaga baserrian bizi zen senarra.</p>

4. Senarraren familia Unamunzaga baserritik Palaziora

- **Erref:** EGB-032/006
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:05:37. **Bukatu:** 00:08:12

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Senarra jaiotzez Debakoa zen, baina Etxebarriko Unamunzaga baserrian bizi ziren. Handik alde egin beharra izan zuten eta jakin zutenean Palazio baserria orduantxe hutsik geratu zela, bertara joan ziren bizitzera. Kasualitatez, Eulaliren anaia zen Palazio baserritik Azkoitiko baserri batera alde egin zuena.

5. Eskolan "multiplicar" eta sinatzen ikasi zuten

- **Erref:** EGB-032/010
- **Iraupena:** 0:05:28. **Hasi:** 00:17:45. **Bukatu:** 00:23:13

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolan ia ez ziren ibili eta "multiplicar" bakarrik ikasi omen zuten, "dividir" ez. Eulaliak dio sinatzen behintzat ikasi zutela.

6. Gerra denboran etorri ziren Palazio baserrira

- **Erref:** EGB-032/012
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:26:33. **Bukatu:** 00:27:33

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:

Gerra denboran gorriak ikusi omen zituzten, dirurik ez zuten eta. Senarrak kontatzen du baserritik kalera Palaziora nola etorri ziren. Palazio baserria monumentu izendatutakoa dela komentatzen du.

7. Gerra denborako bizipenak

- **Erref:** EGB-032/016
- **Iraupena:** 0:04:41. **Hasi:** 00:36:06. **Bukatu:** 00:40:47

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Gerra garaiko bizipenak. Jende askok kanpora ihes egin zuen. Azkaraten tiro-hotsak entzuten hasi zirenean, berak ere ihes egin zuen anaiekin batera, eta 7 hilabete egin zituen. Emazteak ez zekien non zegoen ere. Gero Bizkaia aldean herri-lanetan ere ibili zen, pistak egiten.

8. Gerra denboran herri-lanetan lanean

- **Erref:** EGB-032/017
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:40:47. **Bukatu:** 00:42:02

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:

Gerra denboran, mendian ibili zen ihes eginda. Asperturik, baserri baten lanean ibili zen bi hilabetez jatekoaren trukean. Gero herri-lanetan hasi ziren lanean, pistak garbitzen eta 10 pezeta eta bazkaria ordaintzen zizkieten. Ez zuten goserik pasatu gerra osterara arte.

9. Gerra-ostean gosea ezagutu zuten

- **Erref:** EGB-032/018
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:42:02. **Bukatu:** 00:45:12

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Gerra-ostean ezagutu zuten gosea. Etxeko jenero guztia konfiskatu egiten zieten; txerria ezin zen norberarentzat hil, babarruna eta patata entregatu egin behar... Kontrabandoa. Errazionamenduan ematen zieten ogia ez zen jateko modukoa. Gaur egungo bizimoduarekin konparaketa.

10. Fabrikan lanean, militarizatuta ez eramatearren

- **Erref:** EGB-032/024
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:58:48. **Bukatu:** 00:59:38

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:

Senarrak baserrian lan egin izan du beti. Hala ere, tailerrean ere ibili zen lanean, militarizatuta ez zezaten eraman. Lanean zebilena normalean ez zuten eramaten, bere funtzioa betetzen ari zelako; baina, kintak harrapatuz gero, hura ere eraman egiten zuten.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com